

# Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid

## September - december 2023

### A. Stand van zaken werkzaamheden

#### *Actualiteit werkzaamheden*

Nadat afgelopen zomer het brugdek van de Euvelgunnebrug is vervangen, is eind 2023 het meest oostelijke deel van het project grotendeels gereed.

Vanaf maart - september 2024 wordt met grootschalige verkeersfaseringen en stremmingen toegewerkt naar de ingebruikname van de definitieve situatie van Vrijheidsplein, Julianaplein en Verdiepte Ligging. Deze operatie Ring Zuid wordt afgesloten met de openstelling van het hoofdwegennet. Kritische voorwaarde hierin is dat de benodigde aanpassingen in de verkeerscentrale van Rijkswaterstaat tijdig zijn doorgevoerd. Dit is nodig om de technische systemen in de verdiepte ligging te kunnen bedienen.

Het overdragen van de aannemer naar de wegbeheerder is in voorbereiding. Voor delen van het onderliggend wegennet wordt in 2024 begonnen met het overdragen van gereed zijnde gebieden naar de provincie of gemeente. Voor het hoofdwegennet staat de oplevering naar Rijkswaterstaat gepland op 31 december 2024.

De aandacht voor de veiligheid op de bouwplaats is het afgelopen jaar verbeterd. Er blijft aandacht nodig om van correctieve maatregelen naar preventieve maatregelen te komen om de veiligheid te verbeteren.

#### Voortgang clusters

Over het hele traject van Ring Zuid worden volop werkzaamheden uitgevoerd. Tijdens de bouwvak is onverminderd doorgewerkt van Hoogkerk tot en met Euvelgunne.

#### *Cluster Oost*

In dit cluster wordt met name gewerkt aan het afwerken van restpunten en het helemaal klaarmaken van het al gereede en in gebruik zijnde werk. Dat gaat met name over de rozenstruiken en de bomen die in het najaar gepland zijn. Verder wordt vanuit Oost gewerkt aan de oostelijke entree en exit van de Verdiepte Ligging.

#### *Cluster Zuiderplantsoen*

In november is het Zuiderplantsoen gepresenteerd aan ten eerste de buurtbewoners, ten tweede de wijkbewoners en ten derde de stad en de regio. Op bijna alle vlakken zijn de inwoners zeer positief over de plannen. Her en der is er uiteraard een kritische noot of vraag. Onder het aanstaande Zuiderplantsoen is er volop gewerkt aan het verder afmaken van de Verdiepte Ligging. In bepaalde delen zijn de definitieve lichtarmaturen al opgehangen, de waterkelder is getest en in gebruik genomen, het beloopbaar kabelkanaal wordt verder ontwikkeld en alle elektra wordt afgewerkt. Zichtbaar voor de buitenwereld zijn de kenmerkende bakstenen die aan de ingangen en uitgangen zijn bevestigd, en op sommige plekken zijn ook de grijze geluidsabsorberende platen van buitenaf zichtbaar. De entree aan de Julianaplein-zijde is ook steeds beter zichtbaar. Dat komt met name omdat de hele breedte nu ter beschikking staat aan de bouwers, sinds de afrit Hereweg 'met pensioen' is gegaan.

#### *Cluster Julianaplein*

Op het Julianaplein bereiken de beide bogen (Assen-Drachten en Hoogezand Assen) bijna hun definitieve hoogtepunt doordat de laatste betonstorten plaatsvinden. Daarboven komt overigens nog de doorgaande route Drachten-Hoogezand-Drachten. Daarvan zijn de contouren inmiddels ook steeds beter zichtbaar: vandaar de enorme toevoeren van zand en de grote, hoge zandbergen op de bouwplaats. Aan de Julianabrug is ook onverminderd doorgewerkt: de landhoofden zijn goed zichtbaar en de aansluiting met het nog te bouwen stuk weg is al een heel eind gevorderd.

Aan de ovonde Brailleweg kan men zien dat ook aan het onderliggend wegennet wordt gewerkt, terwijl het verkeer ondertussen door kan blijven rijden; soms met een lichte wijziging van de bestaande route tot gevolg. Daarop aansluitend zijn de werkzaamheden van de Vondellaan voor het grootste deel afgerond. Er is echter een groot deel niet afgemaakt. De reden daarvoor is de hevige regenval geweest waardoor het onmogelijk was om op een kwalitatieve manier asfalt te draaien. Die werkzaamheden krijgen later dus een vervolg.

De werkzaamheden aan de Van Iddekingeweg en de Van Ketwich Verschuurlaan zijn met vertraging afgerond. Ook daar moet de aannemer echter nog restpunten afwerken.

#### *Cluster West*

Na het opleveren van de nieuwe verbindingsboog van de A7 richting ring west, is er vooral veel gewerkt aan de verbindingsboog vanaf ring west richting Julianaplein. Daarvoor is veel piepschuim (EPS) op de juiste plek gelegd. Ondertussen is gewerkt aan twee viaducten als onderdeel van ring west. Beide viaducten zijn in de afrondende fase beland. De verwachting is dat deze beide onderdoorgangen vanaf het voorjaar in gebruik genomen kunnen gaan worden. De overlast in West is beperkt gebleven deze periode.



*Bomen en bloemen planten Oost*



*Julianaplein*





*Werkzaamheden onderliggend wegennet ovonde Brailleweg*



*Nieuwe verbindingsboog van de A7 richting ring west*

## B. Financiën

Zoals ook in voorgaande rapportage is vermeld hebben rijk en de provincie dit voorjaar afspraken gemaakt over de financiële issues die nog speelden bij Aanpak Ring Zuid. De verschillende exogene risico's (exorbitante prijsstijgingen, indirecte Covid-kosten en het btw-issue) zijn hierbij in samenhang beschouwd. Het Rijk voegt voor de exogene risico's € 40 miljoen toe aan het projectbudget. De overige kosten worden gedekt uit de toekomstige budgetindexering (IBOI) van de uitvoeringskosten en uit het onvoorzien. De afspraken zijn voor het eerst verwerkt in de T2-cijfers.

Oprachtnemer CHP heeft eind december aangegeven te maken te hebben met oplopende verliezen en wil hierover graag in gesprek met opdrachtgever Aanpak Ring Zuid. Aanpak Ring Zuid zal bij deze gesprekken de eerder gemaakte afspraken - VSO 2 - als uitgangspunt blijven hanteren

De financiële mutaties in de T3-periode zijn beperkt in omvang.

*Stand van zaken financiën (bedragen \* € miljoen)*

	Prognose 2023 T3	Prognose 2023 T2	Mutatie t.o.v. 2023 T2
<b>Actueel budget</b> 1)	<b>842,2</b>	<b>840,9</b>	<b>+1,3</b>
<b>Prognose eindstand uitvoeringskosten</b>	<b>842,1</b>	<b>840,9</b>	<b>+1,2</b>
Engineering- en bouwkosten Opdrachtnemer 2)	718,5	716,3	+2,2
Engineering- en bouwkosten Opdrachtgever	3,8	3,8	
Vastgoedkosten/ nadeelcompensatie	14,5	14,5	
Bijkomende kosten	43,0	43,0	
Mobiliteitskosten	12,7	12,5	+0,2
Onvoorzien 3)	49,6	50,7	-1,1

Tabel 1: Financiën 2023 T3

- 1) De budgettoename is het gevolg van indexering van het budget voor brandwerendheid beton (€ 0,7 miljoen) en overeengekomen wijzigingsverzoeken op verzoek van derden (€ 0,6 miljoen). Voor deze wijzigingen moet aanvullend budget worden geleverd.
- 2) De prognosetoename komt door diverse verzoeken tot wijziging (VTW's) en verzoeken tot kostenvergoeding (VTK's, waarvan € 0,6 miljoen in verband met aangetroffen Chrom VI en € 0,7 miljoen bodemverontreiniging).
- 3) De afname wordt met name veroorzaakt door genoemde kosten voor bodemverontreiniging, waar geen aanvullende dekking tegenover staat.

Op basis van de huidige inzichten is sprake van een gezonde financiële situatie voor de uitvoeringskosten van Aanpak Ring Zuid.

### **C. Communicatie omgeving**

De laatste maanden van 2023 zijn gebruikt om alvast te investeren in de kennis van de inwoners, bedrijven en organisatie van Groningen, zodat hun houding ten aanzien van Operatie Ring Zuid dusdanig positief is dat zij bereid zijn om het juiste gedrag te tonen gedurende de maanden maart, april, mei, juni, juli en augustus 2024. Dat houdt vooral in dat iedereen opgeroepen wordt om de auto te laten staan. Goede alternatieven zijn het OV, de P+R en de fiets. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met Groningen Bereikbaar.

Eigen acties zijn met name gericht geweest op de wijken die de meeste overlast ondervonden van de najaarswerkzaamheden: daarom zijn er oliebollenacties geweest op het Overwinningsplein, de Van Lenneplan, het Winschoterdiep. En de Vondellaan-bewoners hebben twee avonden van een stampotbuffet kunnen genieten als bedankje voor hun onuitputtelijke geduld.

Tot slot; zoals gebruikelijk is het paviljoen weer veelvuldig ingezet met excursies, expertrondleidingen (flora en fauna / historie / kunst), open middagen en gaan de paviljoenvoorlichters zeker één keer in de week de wijk in met de ARZ-fietskar.

*Nieuwe documenten op de website [www.aanpakringzuid.nl](http://www.aanpakringzuid.nl)*

In de vergadering van uw raad van 1 juli 2020 hebben wij toegezegd in deze rapportage voortaan een lijst op te nemen met de documenten die sinds de vorige rapportage aan de website van het project zijn toegevoegd. Zie voor deze lijst de bijlage.



## Bijlage bij A. Ontwikkeling werkzaamheden sinds gunning

### Correspondentie met uw raad sinds gunning project:

13 december 2023	Bomen Effect Analyse Zuiderplantsoen
13 september 2023	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid mei – augustus 2023
31 mei 2023	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid januari – april 2023
18 april 2023	Aanpak Ring Zuid financiële afspraken
11 januari 2023	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid september – december 2022
29 november 2022	Bomen Effect Analyse Aanpak Ring Zuid
12 oktober 2022	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid mei – augustus 2022
18 mei 2022	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid januari – april 2022
13 april 2022	Aanpassing bebouwde komgrenzen Aanpak Ring Zuid (raadsvoorstel)
9 februari 2022	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid september – december 2022
22 december 2021	Actualisatie krediet Aanpak Ring Zuid en Groningen Spoorzone
8 december 2022	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO VVD, SP, CDA, Stadspartij, 100% Groningen en PvdD over afsluiting ring Zuid
27 oktober 2021	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid mei – augustus 2021
15 september 2021	Boom Effect Analyse Papiermolentunnel (ARZ)
7 juli 2021	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid januari – april 2021
28 april 2021	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO PvdD over het nachtelijk kappen door Aanpak Ring Zuid
21 april 2021	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO PVV over de sanering van verontreinigingen i.v.m. werkzaamheden Zuidelijke Ringweg
10 maart 2021	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid september – december 2020
19 januari 2021	Vaststellingsovereenkomst Aanpak Ring Zuid
4 november 2020	Krediet bushaltes ring zuid en indexering Papiermolentunnel (raadsvoorstel)
30 september 2020	Voortgang aanpak Ring Zuid mei- augustus 2020
26 augustus 2020	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO SP contract CHP Zuidelijke ringweg
6 juli 2020	Hoofdlijnenakkoord Financiën Aanpak Ring Zuid
17 juni 2020	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO betreffende de aanleg van de nieuwe ringweg en hieraan gekoppeld, de verontreiniging op het voormalige Aagrunolterrein
15 juni 2020	Voortgang aanpak Ring Zuid januari- april 2020
13 mei 2020	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO PVV over werkzaamheden zuidelijke ringweg
21 april 2020	Stil Asfalt A7 Hoogkerk (raadsvoorstel)
4 maart 2020	Toezegging Esperantokruising
12 februari 2020	Voortgang Aanpak Ring Zuid september- december 2019
14 november 2019	Voortgang moties geluidsoverlast A7
26 september 2019	Voortgang Aanpak Ring Zuid mei – augustus 2019
5 september 2019	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO PvdD, SP en D66 over ombouw van de Zuidelijke Ringweg
22 mei 2019	Voortgang Aanpak Ring Zuid januari – april 2019
24 april 2019	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO PVV over overlast Van Eedenstraat
27 maart 2019	Plan van aanpak commissie Hertogh inzake zuidelijke ringweg
12 februari 2019	Voortgang Aanpak Ring Zuid september- december 2018
29 januari 2019	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO SP over het rapport commissie Hertogh Zuidelijke ringweg en andere ARZ-kwestie
8 januari 2019	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO PvdD en 100% Groningen over bomenkap Noord-Willemskanaal.
20 december 2018	Advies Commissie Hertogh inzake zuidelijke ringweg
21 november 2018	Beantwoording vragen ex art. 41 RvO SP, Stad en Ommeland, 100% Groningen over stand van zaken Aanpak Ring Zuid
13 november 2018	Toelichting op voortgang Aanpak Ring Zuid
18 september 2018	Voortgang Aanpak Ring Zuid
5 september 2018	Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 41 RvO Partij voor de Dieren over groenaantasting Ring Zuid
25 juli 2018	Rapport werkgelegenheidseffecten Ring Zuid
18 juli 2018	Stand van zaken zomerstremming
21 juni 2018	Stand van zaken Aanpak Ring Zuid
6 juni 2018	Beantwoording raadsvragen 100% Groningen en PvdD over afblazen Helperzoomtunnel

3 april 2018	Stand van zaken aanpak zuidelijke ringweg
8 november 2017	Herijkingsmoment Aanpak Ring Zuid
19 september 2017	Beantwoording motie diffractiegoten of geluidsgoten
6 september 2017	Beantwoording raadsragen over Rijkswaterstaatonderzoek tunnel zuidelijke ringweg
24 mei 2017	Beantwoording raadsragen 100% Groningen over veiligheid
9 mei 2017	Kredietaanvraag Fietstunnel Papiermolen
29 maart 2017	Wijziging Ontwerp-Tracébesluit Zuidelijke Ringweg Groningen
7 februari 2017	Overzicht moties Aanpak Ring Zuid
18 januari 2017	Vaststelling Bomen Effect Analyse Aanpak Ring Zuid
21 december 2016	Beantwoording raadsragen 100% Groningen over verkeersproblemen Helpman
2 november 2016	Beantwoording vragen ex artikel 41 RvO PvdA over ontruiming noordzijde H. L. Wichersstraat
26 oktober 2016	Stand van zaken Aanpak Ring Zuid
29 juni 2016	Beantwoording raadsragen SP en PvdA over aanbesteding zuidelijke ringweg en kansen voor de werkgelegenheid
22 juni 2016	Bespreekpunten fracties ChristenUnie, CDA, Stadspartij en SP inzake Aanpak Ring Zuid

Nb. zie ook de website van de projectorganisatie: <https://www.aanpakringzuid.nl/bibliotheek/brieven-bw-en-gs>.



## **Bijlage B. Communicatie januari - heden + vooruitblik**

(Aankondigingen van) werkzaamheden en bijbehorende bewonersbrieven staan op de website van Aanpak Ring Zuid:

<https://www.aanpakringzuid.nl/bibliotheek/bewonersbrieven>

### **Lijst toegevoegde documenten op website [www.aanpakringzuid.nl](http://www.aanpakringzuid.nl)**

Op de website van het project [www.aanpakringzuid.nl/bibliotheek](http://www.aanpakringzuid.nl/bibliotheek) zijn tal van documenten in te zien en te downloaden, ondergebracht in de rubrieken:

- Plandocumenten
- Uitvoeringsdocumenten
- Nieuwsbrieven, kranten en brochures
- Bewonersbrieven
- Overleggen en bijeenkomsten
- Brieven van B&W en GS
- Planhistorie (voor 2014)

Sinds de vorige voortgangsrapportage zijn de volgende documenten toegevoegd aan de website:

- (Aankondigingen van) werkzaamheden en bijbehorende bewonersbrieven/presentaties.
- Brieven van B&W en GS: diverse brieven van B&W en GS aan de raad van de gemeente Groningen dan wel Provinciale Staten.
- Aangepaste impressies van de ovonde (Hoornsediep/Brailleweg), aangepast naar de nieuwe plannen.